

КОМИСИЯ ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

НАРЕДБА № 16

от 7 юли 2004 г.

за условията и реда за извършване на маржин покупки, къси продажби и заем на ценни книжа

Г л а в а п ъ р в а ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 1. (1) С наредбата се уреждат условията и редът за извършване на маржин покупки, къси продажби и заем на ценни книжа.

(2) С наредбата се уреждат и случаите, в които инвестиционните посредници имат право да използват парични средства и ценни книжа на свои клиенти за своя сметка или за сметка на други свои клиенти, както и да използват свои парични средства и ценни книжа за сметка на своите клиенти.

Чл. 2. (1) Маржин покупка е покупка на ценни книжа, извършена от инвестиционен посредник за сметка на негов клиент, при която за заплащане на ценните книжа клиентът ползва паричен заем от инвестиционния посредник.

(2) Инвестиционният посредник може да предоставя парични заеми на своите клиенти само за извършване на маржин покупки.

(3) Паричният заем се счита обезпечен с ценните книжа, отчитани по сметката за маржин покупки на клиента, както и с паричните средства на клиента, отчитани по неговата сметка за къси продажби.

Чл. 3. (1) Къса продажба е продажба на ценни книжа, извършена от инвестиционен посредник за негова сметка или за сметка на негов клиент, при която към момента на сключването ѝ продавачът не притежава ценните книжа и възнамерява да изпълни задължението си за прехвърлянето им с ценни книжа, взети назаем или ползвани при условията на чл. 5, ал. 1 и 3 и чл. 6, ал. 1.

(2) Инвестиционният посредник може да извършва къси продажби само за своя сметка и за сметка на професионални и институционални инвеститори по смисъла на § 1, т. 1, букви "б" и "в" от преходните и заключителните разпоредби на Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК).

Чл. 4. (1) Заем на ценни книжа е прехвърляне на ценни книжа от заемодателя в собственост на заемателя срещу задължение за връщане на ценни книжа от същия вид, брой и емисия на определена бъдеща дата или при поискване.

(2) Заем на ценни книжа се допуска при условие, че бъде предоставено обезпечение съгласно чл. 49.

(3) Инвестиционният посредник може да взема назаем ценни книжа само за да:

1. изпълни задължение за прехвърляне на ценни книжа, предмет на къса продажба, извършена за своя сметка или за сметка на клиент;

2. върне ценни книжа, взети назаем при условията на т. 1;

3. даде назаем ценните книжа на друг инвестиционен посредник за целите по т. 1 и 2.

(4) Инвестиционният посредник може да дава назаем само свои ценни книжа, както и ценни книжа на институционални инвеститори в качеството на техен агент.

Чл. 5. (1) Инвестиционният посредник може да използва за сметка на клиент свои, както и взети назаем ценни книжа, само за да:

1. изпълни задължение за прехвърляне на ценни книжа, предмет на къса продажба, извършена за сметка на клиент;

2. върне ценни книжа, взети назаем за извършване на къса продажба за сметка на клиент.

(2) Задължението на клиента, за чиято сметка се използват ценните книжа, да върне ценните книжа, се счита за обезпечено с паричните средства, отчитани по неговата сметка за къси продажби, включително с получените парични средства от къси продажби, както и с ценните книжа, отчитани по неговата сметка за маржин покупки.

(3) За целите по ал. 1 инвестиционният посредник може да използва за сметка на клиент и ценни книжа, отчитани по сметка за маржин покупки на друг клиент, до размера, до който те се считат за обезпечение съгласно чл. 15. Задължението на клиента, за чиято сметка се използват ценните книжа, се счита за обезпечено при условията на ал. 2.

(4) Разпореждането с ценни книжа по ал. 1 и 3 се вписва в съответния регистър, по който се водят ценните книжа.

Чл. 6. (1) Инвестиционният посредник може да използва за своя сметка ценни книжа, отчитани по сметки за маржин покупки на клиенти, до размера, до който те се считат за обезпечение съгласно чл. 15, само за:

1. да изпълни задължение за прехвърляне на ценни книжа, предмет на къса продажба, извършена за своя сметка;

2. да върне ценни книжа, взети назаем за извършване на къса продажба за своя сметка;

3. обезпечение на заем от банка, получила лицензия от Българската народна банка (БНБ) за извършване на банкова дейност в страната, взет за финансиране на маржин покупки;

4. да ги даде назаем на друг инвестиционен посредник.

(2) Разпореждането с ценни книжа се вписва в съответния регистър, по който се водят ценните книжа.

(3) Инвестиционният посредник е длъжен да върне на клиента ценни книжа от същия вид, брой и емисия.

Чл. 7. Инвестиционният посредник може да използва паричните средства на клиент, отчитани по неговата сметка за къси продажби, за своя сметка или за сметка на други клиенти, до размера, до който те се считат за обезпечение съгласно чл. 29.

Г л а в а   в т о р а

Ц Е Н Н И   К Н И Ж А ,   С   К О И Т О   М О Г А Т   Д А   С Е   И З В Ъ Р Ш В А Т   М А Р Ж И Н   П О К У П К И   И   К Ъ С И   П Р О Д А Ж Б И

Чл. 8. (1) Ценни книжа, с които могат да се извършват маржин покупки и къси продажби, са ценни книжа, търгувани на регулиран пазар в страната, които през последните 20 сесии на регулирания пазар отговарят едновременно на следните изисквания:

1. с тях са сключвани сделки най-малко през 15 сесии на регулирания пазар;

2. минималният среднодневен обем от ценни книжа, с които са сключени сделки на регулирания пазар, е не по-малко от 10 000 броя;

3. сключените сделки с тези ценни книжа от нито един инвестиционен посредник, за собствена сметка и за сметка на негови клиенти, не надвишават 20 на сто от общия обем ценни книжа от съответната емисия, с които са сключени сделки на регулирания пазар за периода.

(2) В обема ценни книжа по ал. 1, т. 2 и 3 не се включват ценните книжа, предмет на блокова търговия.

(3) Изискването по ал. 1, т. 3 не се отнася за инвестиционен посредник, когато е действал като маркет-мейкър на емисията ценни книжа.

Чл. 9. (1) Регулираният пазар на ценни книжа може да установи допълнителни изисквания към ценните книжа, които могат да бъдат предмет на маржин покупки и къси продажби, както и по-строги изисквания от предвидените в чл. 8, ал. 1, ако това е необходимо за осигуряване стабилността на пазара на ценни книжа и за защита на инвеститорите.

(2) Регулираният пазар на ценни книжа обявява ежедневно чрез своята система за търговия и борсовия бюлетин, както и по друг подходящ начин, списък на ценните книжа, отговарящи на изискванията по чл. 8, ал. 1, съответно на допълнителните и/или по-строги изисквания по ал. 1.

(3) Регулираният пазар на ценни книжа разпространява по реда на ал. 2 информация за всяка извършена къса продажба, както и за общия обем на ценните книжа от всяка емисия, предмет на къси продажби.

Чл. 10. (1) Инвестиционните посредници не могат да извършват маржин покупки и къси продажби с ценни книжа, които са престанали да отговарят на изискванията по чл. 8, ал. 1, съответно чл. 9, ал. 1.

(2) Сегълментът на маржин покупки и късите продажби, сключени на регулирания пазар, преди съответните ценни книжа да престанат да отговарят на изискванията по чл. 8, ал. 1, съответно чл. 9, ал. 1, се извършва по общия ред. Сключените договори за заем на ценни книжа, които впоследствие са престанали да отговарят на изискванията по чл. 8, ал. 1, съответно чл. 9, ал. 1, остават в сила.

Чл. 11. Комисията за финансов надзор може да наложи ограничения и забрани за извършването на маржин покупки и/или къси продажби с отделни видове или емисии ценни книжа, отговарящи на изискванията по чл. 8, ал. 1, съответно чл. 9, ал. 1, ако това е необходимо за осигуряване стабилността на пазара на ценни книжа или за защита на инвеститорите.

Г л а в а   т р е т а

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА МАРЖИН ПОКУПКИ

Раздел I

Общи изисквания

Чл. 12. Паричните средства, които инвестиционният посредник дава назаем на своите клиенти за извършване на маржин покупки, могат да имат за източник само:

1. собствените му средства по смисъла на Наредба № 6 от 2003 г. за капиталовата адекватност и ликвидността на инвестиционните посредници (Наредба № 6), приета с решение № 06-Н от 22.X.2003 г. на Комисията за финансов надзор (ДВ, бр. 101 от 2003 г.);

2. заем от банка, получила лицензия от БНБ за извършване на банкова дейност в страната;

3. парични средства на клиенти, отчитани по сметки за къси продажби до размера, до който те се считат за обезпечение съгласно чл. 29.

Чл. 13. (1) Инвестиционният посредник извършва маржин покупки на основата на писмен договор с клиента за извършване на маржин покупки, сключен по реда на чл. 12 от

Наредба № 1 от 2003 г. за изискванията към дейността на инвестиционните посредници (Наредба № 1), приета с решение № 01-Н от 15.IX.2003 г. на Комисията за финансов надзор (ДВ, бр. 90 от 2003 г.).

(2) Преди подписване на договора по ал. 1 инвестиционният посредник е длъжен да предостави на клиента писмено разяснение на механизма на осъществяване на маржин покупките и на свързаните с тях рискове, изготвено по указания на Комисията за финансов надзор.

Чл. 14. (1) Инвестиционният посредник открива сметка за маржин покупки на клиент, който извършва маржин покупки и/или предоставя ценни книжа като обезпечение по къси продажби.

(2) Инвестиционният посредник отчита по сметката за маржин покупки и своите вземания по предоставените на клиента маржин заеми.

(3) Сметката за маржин покупки съдържа и информация от дневника за ценни книжа относно броя ценни книжа от всяка емисия, които са придобити от клиента чрез маржин покупки или са депозирани от него в съответствие с първоначалните или поддържащите маржин изисквания и/или в съответствие с първоначалните или поддържащите изисквания за къси продажби (ценни книжа на дълги позиции).

Чл. 15. Ценните книжа, отчитани в сметката за маржин покупки, се считат за обезпечение в полза на инвестиционния посредник относно предоставения на клиента заем до размера на поддържащото маржин изискване по чл. 17.

Раздел II

Специфични изисквания за извършване на маржин покупки

Чл. 16. (1) Клиент, който е подал поръчка за маржин покупка, е длъжен да отговаря на първоначалното маржин изискване по ал. 2 до деня за сетълмент на сключената сделка, освен ако в договора по чл. 13, ал. 1 е предвиден по-кратък срок.

(2) Първоначално маржин изискване е задължението на клиента да предостави на инвестиционния посредник депозит на стойност съгласно ал. 3, който може да се състои от:

1. парични средства;

2. дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от българската държава или от БНБ, които имат пазарна стойност;

3. ценни книжа, които отговарят на изискванията по чл. 8, ал. 1, съответно чл. 9, ал. 1;

4. всяка комбинация по т. 1, 2 и 3.

(3) Паричният депозит по ал. 2, т. 1 трябва да бъде в размер не по-малък от 50 на сто от стойността на всяка отделна маржин покупка. Депозитът в ценни книжа по ал. 2, т. 2 и/или 3 трябва да бъде в размер не по-малък от 100 на сто от стойността на всяка отделна маржин покупка. Ако депозитът е комбинация от парични средства и ценни книжа, размерът на депозита в ценни книжа, които трябва да бъдат предоставени, се изчислява по следната формула:

$$\text{ЦК} = 100 \% (\text{МП} - \text{ПС} * 2),$$

където:

ЦК е текущата пазарна стойност на депозираните ценни книжа, изчислена съгласно чл. 18;

МП – стойността на маржин покупката;

ПС – депозитът в парични средства.

(4) Първоначалното маржин изискване се изпълнява:

1. чрез предоставяне на депозит по ал. 3; и/или

2. при наличието на маржин излишък съгласно чл. 19, ал. 2 и/или излишък при къси продажби съгласно чл. 37, ал. 2.

(5) Регулираният пазар, на който се търгуват ценните книжа, предмет на маржин покупки, както и инвестиционният посредник могат да предвидят в своя правилник, съответно в своите общи условия, първоначално маржин изискване, по-високо от това по ал. 3.

(6) Стойността на маржин заема, предоставен от инвестиционния посредник на клиент за всяка отделна маржин покупка, е разликата между стойността на маржин покупката и размера на паричния депозит на клиента по ал. 2, т. 1.

(7) Общият размер на маржин заема на клиента е сумата от всички непогасени маржин заеми по ал. 6.

(8) Ако клиентът не отговори на първоначалното маржин изискване в срока по ал. 1, инвестиционният посредник продава ценните книжа, придобити чрез маржин покупка.

Чл. 17. (1) Клиент, на когото е открита сметка за маржин покупки, е длъжен ежедневно да отговаря на поддържащото маржин изискване.

(2) Поддържащо маржин изискване е задължението на клиента да поддържа при инвестиционния посредник обезпечение по ал. 3 на стойност не по-малка от 125 на сто от общия размер на маржин заема.

(3) Обезпечение на маржин заема са ценните книжа, отчитани в сметката за маржин покупки на клиента. Ако текущата пазарна стойност на тези ценни книжа, изчислявана съгласно чл. 18, е по-ниска от поддържащото маржин изискване, излишъкът при къси продажби съгласно чл. 37, ал. 2, ако такъв е налице, се счита също за обезпечение на маржин заема.

(4) Регулираният пазар, на който се търгуват ценните книжа, предмет на маржин покупки, както и инвестиционният посредник могат да предвидят в своя правилник, съответно в своите общи условия, поддържащо маржин изискване, по-високо от определеното по ал. 2.

(5) Клиентът може да нареди на инвестиционния посредник да прехвърли излишъка при къси продажби, ако клиентът разполага с такъв, по неговата сметка за маржин покупки с цел намаляване общия размер на маржин заема на клиента.

Чл. 18. Инвестиционният посредник извършва ежедневна преоценка на ценните книжа, отчитани по сметката за маржин покупки, както и на ценните книжа, предмет на маржин покупки, чийто сетълмент не е извършен. Преоценката се извършва по пазарни цени по реда на Наредба № 6.

Чл. 19. (1) Инвестиционният посредник няма право да разрешава на клиента да увеличава общия размер на маржин заема чрез изтегляне на парични средства, както и да се разпорежда с ценни книжа, които са обезпечение на маржин заема (ограничаване на сметката за маржин покупки), ако в резултат на това пазарната стойност на обезпечението на маржин заема, изчислена съгласно чл. 18, ще спадне под 200 на сто от общия размер на маржин заема.

(2) Маржин излишъкът на клиента служи за покриване на поддържащото изискване по къси продажби на клиента по чл. 35, ал. 3, когато това е необходимо. В останалите случаи клиентът има право да ползва своя маржин излишък:

1. за да изпълни първоначално маржин изискване и/или първоначално изискване по къси продажби съгласно чл. 34; или

2. за да се разпорежи с ценни книжа, отчитани в неговата сметка за маржин покупки, или да увеличи общия размер на маржин заема чрез изтегляне на парични средства.

(3) Маржин излишък е разликата, с която изчислената съгласно чл. 18 пазарна стойност на ценните книжа, обезпечение на маржин заема, е по-висока от 200 на сто от общия размер на маржин заема.

Чл. 20. (1) Ако възникне маржин недостиг, инвестиционният посредник няма право да изпълнява нови поръчки за маржин покупки и е длъжен до края на работния ден да уведоми клиента, че в срок 3 работни дни трябва да покрие маржин недостига, като депозира при инвестиционния посредник:

1. парични средства, с които да изплати необходимата част от маржин заема; и/или
2. допълнително обезпечение в ценни книжа по чл. 16, ал. 2, т. 2 и/или 3.

(2) Маржин недостиг е налице, когато пазарната стойност на обезпечението на маржин заема, изчислена съгласно чл. 18, е по-малка от поддържащото маржин изискване по чл. 17.

Чл. 21. (1) Ако клиентът не покрие маржин недостига по чл. 20, ал. 1, инвестиционният посредник продава съответно количество ценни книжа по сметката за маржин покупки, необходимо за покриване на недостига към деня на продажбата.

(2) В случай че стойността на обезпечението по сметката за маржин покупки спадне под 115 на сто от общия размер на маржин заема, инвестиционният посредник има право да продаде ценни книжа съгласно ал. 1 преди изтичане на срока от 3 работни дни, ако това е необходимо за предотвратяване на по-големи загуби за инвестиционния посредник и/или клиента.

(3) Инвестиционният посредник може да определи по своя преценка кои ценни книжа да продаде съгласно ал. 1, освен ако не е предвидено друго в договора по чл. 13, ал. 1.

(4) В случая по ал. 1 инвестиционният посредник има право да откаже изпълнение на подадените поръчки на клиента за сключване на маржин покупки и къси продажби, както и да прекрати договора за извършване на маржин покупки и договора за извършване на къси продажби по чл. 27, ал. 1.

Чл. 22. (1) Договорът за извършване на маржин покупки се сключва без определен срок и клиентът е длъжен да върне маржин заема при поискване от страна на инвестиционния посредник.

(2) В случай на прекратяване на договора за извършване на маржин покупки инвестиционният посредник има правото по чл. 21, ал. 1, както и правото да прехвърли от сметката за парични средства на клиента по своя парична сметка необходимата за погасяване на маржин заема сума.

(3) Останалите ценни книжа на клиента по сметката за маржин покупки и парични средства по сметката за къси продажби се прехвърлят в сметката за ценни книжа, съответно в сметката за парични средства на клиента, водени от инвестиционния посредник.

Раздел III

Изисквания към общите условия на инвестиционните посредници, приложими към договорите за извършване на маржин покупки

Чл. 23. Общите условия на инвестиционните посредници, приложими към договорите за извършване на маржин покупки, трябва да включват:

1. информация за повишения риск, който възниква за клиента, във връзка с извършването на маржин покупки, включително възможността:

а) да трябва да предоставя допълнително обезпечение по чл. 20, ал. 1, като при забава инвестиционният посредник може да се удовлетвори от наличното обезпечение;

б) да не може да упражнява правото на глас по ценните книжа, отчитани в неговата сметка за маржин покупки, ако те се ползват от инвестиционния посредник съгласно чл. 5, ал. 3 и чл. 6, ал. 1, освен в случая, когато те са заложили като обезпечение на банков заем за финансиране на маржин покупки;

в) да загуби не само изцяло средствата, които е инвестирал в ценни книжа чрез маржин покупки, но във връзка с тях да има и допълнителни задължения към инвестиционния посредник;

2. лихвения процент по маржин заема, включително на годишна база, и формулата за изчисляването му;

3. честотата на изчисляване на лихвата по маржин заема;

4. сроковете, ако има такива, и начина на плащане на лихвата по маржин заема;

5. размера на първоначалните и поддържащите маржин изисквания;

6. реда, сроковете и начина за изпълнение на първоначалните и поддържащите маржин изисквания, включително описание на начина за преценка по чл. 18 и начините за уведомяване на клиента за предоставяне на допълнително обезпечение;

7. условията за ограничаване на сметката за маржин покупки и за ползване на маржин излишъка;

8. ограниченията, ако има такива, относно допустимите видове депозити и обезпечения при маржин покупките;

9. условията, при които инвестиционният посредник има право да изисква допълнително обезпечение и неговия вид;

10. правото на инвестиционния посредник да предоставя като обезпечение и да ползва ценните книжа, отчитани в сметката за маржин покупки на клиента;

11. основанията и реда за прекратяване на договора за извършване на маржин покупки;

12. правото на инвестиционния посредник съгласно чл. 21 да продава ценните книжа, отчитани по сметката за маржин покупки, и да извърши прихващане между своето вземане и насрещните вземания на клиента, произтичащи от договора за извършване на маржин покупки и/или от договора за извършване на къси продажби по чл. 27, ал. 1;

13. посочване, че договорът за извършване на маржин покупки трябва да съдържа клауза, че клиентът е наясно с рисковете, свързани с осъществяването на маржин покупките.

Раздел IV

Допълнителни изисквания за отчитане на маржин покупки

Чл. 24. (1) Общият размер на маржин заема формира дебитното салдо на сметката за маржин покупки.

(2) Паричните суми, депозирани от клиента в съответствие с първоначалните или поддържащите маржин изисквания, намаляват размера на дебитното салдо на сметката за маржин покупки.

(3) Сметката за маржин покупки не може да остане с кредитно салдо. Ако възникне кредитно салдо, то се прехвърля в сметката за къси продажби на същия клиент или в неговата сметка за парични средства, водена от инвестиционния посредник.

(4) Ценните книжа, придобити чрез маржин покупки, се записват в сметката за маржин покупки на датата на сетълмента на сделката.

(5) Ценните книжа, депозирани от клиента в съответствие с първоначалните и поддържащите маржин изисквания и/или първоначалните и поддържащите изисквания по къси продажби, се записват в неговата сметка за маржин покупки в деня на депозирането, но не по-рано от датата, на която клиентът е вписан като притежател на ценните книжа в съответния регистър на ценни книжа.

Чл. 25. (1) Инвестиционният посредник поддържа отчетност за всеки клиент със сметка за маржин покупки, която съдържа най-малко данни за:

1. текущата (дневната) пазарна стойност на ценните книжа, придобити чрез маржин покупки или депозирани от клиента;

2. маржин излишъка по чл. 19, ал. 2, съответно маржин недостига по чл. 20;

3. броя и пазарната стойност на ценните книжа, предмет на маржин покупки, чийто сетълмент не е извършен;

4. покупателната способност на клиента съгласно ал. 2.

(2) Покупателна способност на клиента е стойността на ценните книжа, които клиентът може да купи чрез маржин покупка или с които може да извърши къса продажба, без да е длъжен да предостави нов депозит съгласно първоначалните маржин изисквания, съответно първоначалните изисквания за къси продажби. Покупателната способност е равна на маржин излишък на клиента и/или неговия излишък при къси продажби.

Чл. 26. За клиент, на когото е открил сметка за маржин покупки и сметка за къси продажби, инвестиционният посредник изчислява съвкупната стойност на обезпечението на маржин заема и на ценните книжа - предмет на къса продажба, общата (нетна) стойност на първоначалните и поддържащи маржин изисквания и/или изисквания по къси продажби, както и общата (нетна) стойност на съответния излишък или недостиг.

Глава четвърта УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА КЪСИ ПРОДАЖБИ

Раздел I Общи изисквания

Чл. 27. (1) Инвестиционният посредник извършва къси продажби за сметка на клиент въз основа на писмен договор за извършване на къси продажби, сключен по реда на чл. 12 от Наредба № 1. С договора за извършване на къси продажби инвестиционният посредник се задължава да достави ценните книжа, необходими за осъществяване на сетълмента на късите продажби.

(2) Преди подписване на договора по ал. 1 инвестиционният посредник е длъжен да предостави на клиента писмено разяснение на механизма на осъществяване на късите продажби и на свързаните с тях рискове, изготвено по указания на Комисията за финансов надзор.

Чл. 28. (1) Инвестиционният посредник открива сметка за къси продажби на клиент, който извършва къси продажби и/или предоставя паричен депозит по маржин покупки.

(2) Инвестиционният посредник отчита по сметката за къси продажби своите задължения към клиента за паричните средства от късата продажба и за паричните средства, предоставени от клиента като депозит.

(3) Сметката за къси продажби съдържа и информация от дневника за ценни книжа относно броя ценни книжа от всяка емисия, предмет на къса продажба, извършена за сметка на клиента (ценни книжа на къса позиция).

Чл. 29. Паричните средства, отчитани в сметката за къси продажби на клиента, се считат за обезпечение в полза на инвестиционния посредник относно ценните книжа, предмет на къса продажба, до размера на поддържащото изискване по чл. 35.

Чл. 30. (1) Поръчка за къса продажба се изпълнява на регулиран пазар на ценни книжа само на цена, която е:

1. по-висока от цената на последната сключена сделка с ценните книжа, обявена чрез системата за търговия, както и по-висока от цената на откриване на текущата сесия на регулирания пазар на ценни книжа; или

2. равна на цената на последната сключена сделка с ценните книжа, но е по-висока от последната различна цена на сключена сделка с ценните книжа, обявена чрез системата за

търговия, както и по-висока от цената на откриване на текущата сесия на регулирания пазар на ценни книжа.

(2) Изискването по ал. 1 не се прилага, ако инвестиционният посредник действа като маркет-мейкър на емисията ценни книжа и това е предвидено в правилника на регулирания пазар на ценни книжа.

Чл. 31. Инвестиционният посредник по чл. 149, ал. 9 ЗППЦК, упълномощен да осъществи търгово предлагане на ценни книжа, е длъжен да не допуска при приемане на търговото предложение да се осъществяват къси продажби.

Чл. 32. Инвестиционният посредник въвежда на регулирания пазар на ценни книжа поръчка за къса продажба, само при условие че ще може да достави ценните книжа, предмет на къса продажба, включително в случаите, когато те са налични по негова сметка или по подсметка на негов клиент, който има сметка за маржин покупки, както и ако е сключил договор за заем на ценните книжа.

Чл. 33. (1) Продавачът по къса продажба е длъжен да предостави на заемодателя на ценните книжа, съответно инвестиционния посредник или неговите клиенти със сметки за маржин покупки, чиито ценни книжа са били използвани при сетълмента на късите продажби, парична сума, равна на изплатения дивидент, на пазарната цена на правата по чл. 112 ЗППЦК и на всички други плащания, направени във връзка с ценните книжа, предмет на къса продажба, при условията и по реда на договора по чл. 27, ал. 1, съответно договора за заем.

(2) Задължението по ал. 1 се изпълнява чрез инвестиционния посредник.

Раздел II

Специфични изисквания за извършване на къси продажби

Чл. 34. (1) Клиент, който е подал поръчка за къса продажба, е длъжен да отговаря на първоначалното изискване за къса продажба по ал. 2 до деня за сетълмент на сключената сделка, освен ако в договора по чл. 27, ал. 1 е предвиден по-кратък срок.

(2) Първоначално изискване за къса продажба е задължението на клиента да предостави на инвестиционния посредник депозит по ал. 3 на стойност не по-малка от 50 на сто от стойността по късата продажба.

(3) Депозитът по ал. 2 може да се състои от:

1. парични средства;

2. дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от българската държава или от БНБ, които имат пазарна стойност;

3. ценни книжа по чл. 8, ал. 1, съответно чл. 9, ал. 1;

4. всяка комбинация по т. 1, 2 и 3.

(4) Първоначалното изискване за къса продажба се изпълнява:

1. чрез предоставяне на депозит във вида по ал. 3; и/или

2. при наличието на излишък при къси продажби съгласно чл. 37, ал. 2 и/или маржин излишък съгласно чл. 19, ал. 2.

(5) Регулираният пазар, където се търгуват ценните книжа, предмет на къси продажби, както и инвестиционният посредник могат да предвидят в своя правилник, съответно в своите общи условия, първоначално изискване за къса продажба, по-високо от това по ал. 2.

(6) Ако клиентът не отговори на първоначалното изискване по къса продажба в срока по ал. 1, инвестиционният посредник закупува ценните книжа, с които е извършена късата продажба, с паричните средства, получени от късата продажба.

Чл. 35. (1) Клиент, на когото е открита сметка за къси продажби, е длъжен ежедневно да отговаря на поддържащото изискване за къси продажби.

(2) Поддържащо изискване за къси продажби е задължението на клиента да поддържа при инвестиционния посредник обезпечение по ал. 3 на стойност не по-малка от 130 на сто от текущата пазарна стойност на ценните книжа, предмет на къса продажба, изчислена съгласно чл. 36.

(3) Обезпечение по късата продажба са паричните средства, получени от късата продажба, както и другите парични средства, отчитани в сметката за къси продажби на клиента. Ако паричните средства, отчитани в сметката за къси продажби, са в размер по-нисък от поддържащото изискване за къси продажби, маржин излишъкът по чл. 19, ал. 2, ако такъв е налице, се счита също за обезпечение по късите продажби.

(4) Регулираният пазар, на който се търгуват ценните книжа, предмет на къси продажби, както и инвестиционният посредник могат да предвидят в своя правилник, съответно в своите общи условия, поддържащо изискване за къси продажби, по-високо от определеното по ал. 2.

(5) В случай че клиент на инвестиционния посредник има дълга и къса позиция в определени ценни книжа, регулираният пазар и инвестиционният посредник могат да предвидят съгласно ал. 4 поддържащо изискване за къси продажби, по-ниско от определеното по ал. 2, но не по-малко от 110 на сто.

Чл. 36. Инвестиционният посредник извършва ежедневна преоценка на ценните книжа, отчитани в сметката за къси продажби, както и на ценните книжа, предмет на къса продажба, чийто сетълмент не е извършен. Преоценката се извършва по пазарни цени по реда на Наредба № 6.

Чл. 37. (1) Инвестиционният посредник няма право да разрешава на клиента да се разпорежда с парични средства, отчитани в сметката за къси продажби (ограничаване на сметката за къси продажби), ако в резултат на това стойността на обезпечението по късите продажби ще спадне под 150 на сто от текущата пазарна стойност на ценните книжа, предмет на къси продажби, изчислена съгласно чл. 36.

(2) Излишъкът при къси продажби на клиента служи за покриване на поддържащото маржин изискване по чл. 17, ал. 3, когато това е необходимо. В останалите случаи клиентът има право да ползва своя излишък при къси продажби:

1. за да изпълни първоначално маржин изискване по чл. 16 и/или първоначално изискване по къси продажби по чл. 34; или

2. за да се разпорежи с парични средства, отчитани по сметката за къси продажби.

(3) Излишък при къси продажби е разликата, с която размерът на паричните средства, отчитани по сметката за къси продажби, е по-висок от 150 на сто от текущата пазарна стойност на ценните книжа, предмет на къси продажби, изчислена съгласно чл. 36.

Чл. 38. (1) Ако възникне недостиг при къси продажби, инвестиционният посредник няма право да изпълнява нови поръчки на клиента за къси продажби и е длъжен до края на работния ден да уведоми клиента, че в срок 3 работни дни трябва да покрие недостига по късите продажби, като:

1. депозира при инвестиционния посредник допълнително обезпечение в пари и/или ценни книжа по чл. 34, ал. 3; и/или

2. закупи необходимия брой ценни книжа, предмет на късата продажба.

(2) Недостиг при къси продажби е налице, когато стойността на обезпечението на ценните книжа, предмет на къса продажба, е по-ниска от поддържащото изискване по чл. 35.

Чл. 39. (1) Ако клиентът не покрие недостига при къси продажби по чл. 38, ал. 1, инвестиционният посредник е длъжен да закупи необходимия брой от ценните книжа,

предмет на къса продажба, извършена за сметка на клиента, за покриване на недостига към деня на покупката. Инвестиционният посредник извършва покупките по предходното изречение с паричните средства по сметката за къси продажби на клиента и/или с постъпленията от продажбата на ценни книжа, отчитани по неговата сметка за маржин покупки.

(2) В случай че стойността на обезпечението по сметката за къси продажби спадне под 120 на сто от текущата пазарна стойност на ценните книжа, предмет на къси продажби, изчислена съгласно чл. 36, инвестиционният посредник има право да закупи ценни книжа съгласно ал. 1 преди изтичане на срока от 3 работни дни, ако това е необходимо за предотвратяване на по-големи загуби за инвестиционния посредник и/или клиента.

(3) В случая по ал. 1 инвестиционният посредник има право да откаже изпълнението на подадените поръчки на клиента за сключване на къси продажби и маржин покупки, както и да прекрати договора за извършване на къси продажби.

Чл. 40. (1) Договорът за извършване на къси продажби се сключва без определен срок и клиентът е длъжен да върне при поискване ценните книжа, предмет на късата продажба.

(2) В случай че инвестиционният посредник трябва да върне ценните книжа, които е ползвал от сметка за маржин покупки на клиент за извършване на къса продажба и не може да ползва други ценни книжа, за да изпълни задължението си, той е длъжен да въведе поръчка за покупка на тези ценни книжа на първата сесия на регулирания пазар, след като задължението за връщане на ценните книжа стане изискуемо.

(3) Ако задължението за връщане на ценните книжа по ал. 2 е относно ценни книжа, предмет на къса продажба, извършена за сметка на клиент, инвестиционният посредник има право да заплати тези ценни книжа с паричните средства, отчитани по сметката за къси продажби на този клиент и/или с паричните постъпления от продажбата на ценни книжа, отчитани по сметката за маржин покупки на клиента, ако последното е необходимо. Инвестиционният посредник е длъжен да уведоми клиента за покупката на ценните книжа при условия и ред, предвидени в договора за извършване на къси продажби.

Чл. 41. (1) При прекратяване на договора за извършване на къси продажби инвестиционният посредник е длъжен да въведе поръчка за покупка на ценните книжа, с които е извършена къса продажба, на първата сесия на регулирания пазар на ценни книжа след прекратяване на договора. При прекратяване на договора за извършване на къси продажби инвестиционният посредник има правата по чл. 40, ал. 3.

(2) Останалите парични средства на клиента, отчитани в неговата сметка за къси продажби, след закупуване на ценните книжа по ал. 1 се прехвърлят по паричната сметка на клиента, водена от инвестиционния посредник.

Раздел III

Изисквания към общите условия на инвестиционните посредници, приложими към договорите за извършване на къси продажби

Чл. 42. Общите условия на инвестиционните посредници, приложими към договорите за извършване на къси продажби, трябва да включват:

1. информация за повишения риск, който възниква за клиента, във връзка с извършването на къси продажби, включително възможността:

а) да трябва да предоставя допълнително обезпечение по чл. 38, ал. 1, като при забава инвестиционният посредник може да се удовлетвори от наличното обезпечение;

б) да дължи на инвестиционния посредник по-голям размер парични средства от получените при късите продажби;

2. посочване на задължението на инвестиционния посредник да достави ценните книжа, необходими за сетълмента на късите продажби;
3. размера на първоначалните и поддържащите изисквания за къси продажби;
4. реда, сроковете и начина за изпълнение на първоначалните и поддържащите изисквания за къси продажби, включително описание на начина за преоценка по чл. 36 и начините за уведомяване на клиента за предоставяне на допълнително обезпечение;
5. условията за ограничаване на сметката за късите продажби и за ползването на излишъка при късите продажби;
6. ограничения, ако има такива, относно допустимия вид депозити и обезпечения при късите продажби;
7. условията, при които инвестиционният посредник има право да изисква допълнително обезпечение и неговия вид;
8. правото на инвестиционния посредник да използва в дейността си паричните средства на клиента, отчитани в сметката за къси продажби, и ограниченията по чл. 29 на това право;
9. задължението на клиента по чл. 33, ал. 1 да предостави парична сума, равна на изплатения дивидент и другите плащания, направени във връзка с ценните книжа, предмет на къса продажба;
10. основанията и реда за прекратяване на договора за извършване на къси продажби;
11. правото на инвестиционния посредник по чл. 39, ал. 1 и чл. 40, ал. 3 да ползва паричните средства на клиента, отчитани по сметката за къси продажби и/или ценните книжа в неговата сметка за маржин покупки, за закупуване на ценните книжа, предмет на къса продажба, и за прихващане на насрещните задължения, произтичащи от договора за извършване на къси продажби и/или договора за извършване на маржин покупки;
12. посочване, че договорът за извършване на къси продажби трябва да съдържа клауза, че клиентът е наясно с рисковете, свързани с късите продажби.

Раздел IV

Допълнителни изисквания за отчитане на къси продажби

Чл. 43. (1) Паричните суми, депозирани от клиента в съответствие с първоначалните или поддържащите маржин изисквания, както и паричните постъпления от късите продажби формират кредитното салдо на сметката за къси продажби.

(2) Плащанията по чл. 33, ал. 1 намаляват кредитното салдо на сметката за къси продажби, освен ако клиентът по къса продажба не внесе при инвестиционния посредник техния размер.

(3) Сметката за къси продажби не може да остане с дебитно салдо. Ако възникне дебитно салдо, то се прехвърля в сметката за маржин покупки на същия клиент.

(4) Ценните книжа, предмет на къса продажба, се записват в сметката за къси продажби на датата на сетълмента на съответната сделка.

Чл. 44. Инвестиционният посредник поддържа отчетност за всеки клиент със сметка за къси продажби, която съдържа най-малко данни за:

1. текущата (дневна) пазарна стойност на ценните книжа, предмет на къса продажба;
2. излишъка при къси продажби по чл. 37, ал. 2, съответно недостига при къси продажби по чл. 38;
3. броя и пазарната стойност на ценните книжа, предмет на къси продажби, чийто сетълмент не е извършен;
4. покупателната способност на клиента съгласно чл. 25, ал. 2.

Чл. 45. За клиент, на когото е открит сметка за къси продажби и сметка за маржин покупки, инвестиционният посредник изчислява съвкупната стойност на обезпечението на

ценните книжа, предмет на къси продажби, и на маржин заема, общата (нетна) стойност на първоначалните и поддържащи изисквания по къси продажби и/или маржин изисквания, както и общата (нетна) стойност на съответния излишък или недостиг.

Г л а в а   п е т а УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ЗАЕМ НА ЦЕННИ КНИЖА

Чл. 46. (1) Инвестиционният посредник взема назаем ценни книжа от институционални инвеститори или от други инвестиционни посредници въз основа на писмен договор за заем със следното минимално съдържание:

1. качеството, в което инвестиционният посредник действа - като заемодател за своя сметка или като агент на институционален инвеститор;
2. размера на възнаграждението по чл. 51, ако е предвидено такова, начина и честотата на неговото изчисляване;
3. допустимите видове обезпечения и минималния размер на обезпечението за заема на ценни книжа;
4. срока за доставянето на заетите ценни книжа и обезпечението и правото на заемателя на ценните книжа, ако се предвижда такова, да замени обезпечението;
5. посочване, че заемодателят на ценните книжа губи възможността да упражнява правото на глас по ценните книжа, докато те не му бъдат върнати;
6. начина и реда за предоставяне на паричната сума, равна на изплатения дивидент и другите плащанията по чл. 53, ал. 1 и 2;
7. правото на заемодателя на ценните книжа да ползва паричното обезпечение по заема на ценни книжа и отговорността му за загубите, произтичащи от това ползване;
8. описание на начина на преоценка по чл. 52 и начините за уведомяване на заемателя на ценните книжа относно предоставянето на допълнително обезпечение;
9. правото на заемателя на ценните книжа да ползва излишъка от обезпечението;
10. основанията и реда за прекратяване на договора за заем на ценни книжа;
11. правата на заемодателя на ценните книжа по чл. 55 и правата на заемателя по чл. 56.

(2) Договорът за заем по ал. 1 може да съдържа уговорка, че ценните книжа, предмет на всеки заем, обезпечението по него, както и възнаграждението на заемодателя по чл. 51, ал. 1, съответно на заемателя по чл. 51, ал. 2, ще се определят в допълнителни споразумения.

Чл. 47. (1) Инвестиционният посредник, който води сметки за ценни книжа на институционални инвеститори, които искат да дават назаем ценни книжа, може да бъде определен за техен агент по чл. 4, ал. 4. Договорът между институционалния инвеститор и инвестиционния посредник агент трябва да е със следното минимално съдържание:

1. задължението на агента на заемодателя да преценява спрямо пазара дадените назаем ценни книжа и полученото непарично обезпечение, както и при необходимост да изисква допълнително обезпечение от заемателя;
2. задължението на агента на заемодателя да следи за изплащането на дивидент и за други плащания по дадените назаем ценни книжа и да осигури предоставянето им на заемодателя от заемателя.

(2) Инвестиционният посредник може да вземе назаем ценни книжа от институционален инвеститор, с който има сключен договор по ал. 1. В този случай договорът за заем на ценни книжа се подписва от институционалния инвеститор като заемодател и от инвестиционния посредник като заемател.

Чл. 48. (1) Заемодателят на ценни книжа е длъжен да прехвърли съгласно чл. 4, ал. 1 дадените назаем ценни книжа и да нареди на съответния регистър на ценни книжа като

техен притежател да бъде вписан заемателят, съответно купувачът по къса продажба, съгласно инструкциите на заемателя.

(2) Нарезданията до регистъра на ценни книжа по ал. 1 следва да съдържат специално обозначение, че прехвърлянето на ценните книжа е във връзка с даването им на заем. Предходното изречение се прилага и за нарежданията до регистъра относно връщане на взетите назаем ценни книжа.

Чл. 49. (1) Заемът на ценни книжа може да бъде обезпечен със:

1. парични средства; или

2. дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от българската държава или от БНБ, които имат пазарна стойност.

(2) До деня, в който се прехвърлят дадените назаем ценни книжа, инвестиционният посредник заемател е длъжен да прехвърли паричното обезпечение по ал. 1, т. 1 по банкова сметка, посочена от инвестиционния посредник заемодател, съответно агент на заемодател по чл. 4, ал. 4. Ако инвестиционният посредник заемател действа едновременно и като агент по чл. 4, ал. 4 на свой клиент институционален инвеститор, паричното обезпечение по ал. 1, т. 1 се прехвърля от банковата сметка на инвестиционния посредник, определена за негови собствени парични средства, по банковата сметка на инвестиционния посредник, определена за парични средства на клиенти, освен ако друго е предвидено в договора за заем на ценни книжа.

(3) Инвестиционният посредник заемател прехвърля на инвестиционния посредник заемодател, съответно агент на заемодателя, непаричното обезпечение по ал. 1, т. 2 при съответно прилагане на условията по ал. 2.

(4) Стойността на обезпечението по ал. 1 трябва по всяко време да бъде най-малко 100 на сто от пазарната стойност на заетите ценни книжа.

Чл. 50. (1) Заемодателят на ценните книжа има право да ползва паричното обезпечение по чл. 49, ал. 1, т. 1.

(2) Заемодателят не може да ползва непаричното обезпечение по чл. 49, ал. 1, т. 2, освен за удовлетворяване на вземания, произтичащи от договора за заем на ценни книжа.

(3) Загубите в резултат на неуспешно инвестиране или ползване по друг начин на паричното обезпечение по ал. 1 са за сметка на заемодателя на ценните книжа.

Чл. 51. (1) Когато предоставя непарично обезпечение по чл. 49, ал. 1, т. 2, инвестиционният посредник заемател заплаща на заемодателя на ценните книжа възнаграждение, ако е предвидено в договора за заем на ценните книжа.

(2) Когато е получил парично обезпечение, инвестиционният посредник заемодател, съответно агент на заемодателя, заплаща на заемателя на ценните книжа възнаграждение, ако е предвидено в договора за заем на ценните книжа.

Чл. 52. (1) Инвестиционният посредник заемател, както и инвестиционният посредник заемодател, съответно агент на заемодателя, извършват ежедневна преоценка на ценните книжа, предмет на договор за заем, както и на непаричното обезпечение по чл. 49, ал. 1, т. 2, ако такова е предоставено, с цел установяване съответствието на обезпечението с изискванията на чл. 49, ал. 4. Преоценката се извършва по пазарни цени по реда на Наредба № 6.

(2) Ако пазарната стойност на заетите ценни книжа се покачи и/или пазарната стойност на непаричното обезпечение по чл. 49, ал. 1, т. 2 спадне, така че текущата стойност на обезпечението спадне под 100 на сто от текущата пазарна стойност на заетите ценни книжа, инвестиционният посредник заемател е длъжен не по-късно от края на следващия работен ден да прехвърли по съответната сметка на инвестиционния посредник заемодател, съответно агент на заемодателя, необходимото допълнително обезпечение.

(3) Ако пазарната стойност на зетите ценни книжа спадне и/или пазарната стойност на непаричното обезпечение се покачи, така че текущата стойност на обезпечението надвиши 100 на сто от текущата пазарна стойност на зетите ценни книжа, инвестиционният посредник заемател има право да получи излишъка от обезпечението.

Чл. 53. (1) До прекратяването на договора за заем на ценните книжа заемодателят има право да получи от инвестиционния посредник заемател парична сума, равна на изплатения дивидент, пазарната стойност на правата по чл. 112 ЗППЦК и други подобни плащания, направени във връзка със зетите ценни книжа, при условията и по реда на договора за заем на ценни книжа.

(2) Инвестиционният посредник заемател има право да получи от заемодателя на ценните книжа парична сума, равна на вземането за лихви, във връзка с предоставеното непарично обезпечение.

(3) Заемодателят на ценни книжа не може да упражнява правото на глас по зетите ценни книжа, докато не му бъдат върнати.

Чл. 54. (1) Договорът за заем на ценни книжа се сключва без определен срок и инвестиционният посредник заемател е длъжен да върне при поискване взетите назаем ценни книжа.

(2) Инвестиционният посредник заемател е длъжен до края на следващия работен ден след получаване на уведомлението за прекратяване на договора да нареди на съответния регистър да впише като притежател на зетите ценни книжа техният заемодател.

(3) Договорът за заем на ценни книжа се разваля от изправната страна, ако инвестиционният посредник заемател не предостави допълнително обезпечение съгласно чл. 52, ал. 2 или парична сума, равна на плащанията по чл. 53, ал. 1, съответно в случай че инвестиционният посредник заемател или агент на заемодателя не върне излишъка от обезпечението съгласно чл. 52, ал. 3 или не предостави парична сума по чл. 53, ал. 2.

Чл. 55. (1) Ако инвестиционният посредник заемател не изпълни задължението си по чл. 54, ал. 2 и не върне ценните книжа в срок, инвестиционният посредник заемодател, съответно агент на заемодателя, има право да закупи дадените назаем ценни книжа с паричната сума, получена като обезпечение, съответно с постъпленията от продажбата на непаричното обезпечение.

(2) В случай че цената на зетите ценни книжа по ал. 1 заедно с другите разноси, свързани с покупката, надвиши размера на обезпечението, инвестиционният посредник заемател е длъжен да изплати на заемодателя разликата заедно с лихвата върху нея.

(3) Инвестиционният посредник заемодател, съответно агент на заемодателя, може да ползва обезпечението съгласно ал. 1 и за други свои вземания, произтичащи от договора за заем на ценни книжа, включително за плащанията по чл. 53, ал. 1.

(4) Заемодателят на ценните книжа е длъжен да върне на инвестиционния посредник заемател останалата част от обезпечението.

Чл. 56. (1) Инвестиционният посредник заемодател, съответно агент на заемодателя, е длъжен, когато договорът за заем е развален по негова вина, до края на следващия работен ден след получаване на уведомлението за разваляне на договора да нареди на съответната банка или регистър на ценни книжа връщане на полученото обезпечение.

(2) Ако инвестиционният посредник заемодател, съответно агент на заемодателя, не изпълни задължението си по ал. 1 и не върне в срок полученото обезпечение, инвестиционният посредник заемател има право да продаде необходимия брой от взетите назаем ценни книжа и да задържи паричните средства от продажбата в размер на стойността на обезпечението.

(3) В случай че продажната цена на взетите назаем ценни книжа по ал. 2, намалена с другите разноси, свързани с продажбата, е по-малка от стойността на обезпечението и останалите задължения на заемодателя на ценни книжа, произтичащи от договора за заем, заемодателят на ценни книжа е длъжен да изплати на заемателя разликата заедно с лихвата върху нея.

(4) Инвестиционният посредник заемател има правата по ал. 2 и относно други свои вземания, произтичащи от договора за заем на ценни книжа, включително за плащанията по чл. 53, ал. 2.

(5) Инвестиционният посредник заемател е длъжен да върне на заемодателя останалата част от взетите назаем ценни книжа.

Г л а в а   ш е с т а

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА ОТ ИНВЕСТИЦИОННИЯ ПОСРЕДНИК

Чл. 57. Инвестиционният посредник има право да използва ценни книжа, отчитани по сметки за маржин покупки на клиенти, съгласно чл. 5, ал. 3 и чл. 6, ал. 1 само въз основа на сключен договор за извършване на маржин покупки.

Чл. 58. (1) Клиентът има право да получи от инвестиционния посредник парична сума, равна на изплатения дивидент, пазарната стойност на правата по чл. 112 ЗППЦК и други подобни плащания, направени във връзка с ползваните ценни книжа, при условията и по реда на договора за извършване на маржин покупки.

(2) Клиентът не може да упражнява правото на глас по ценните книжа, отчитани по сметката за маржин покупки, докато инвестиционният посредник ги използва.

Чл. 59. Инвестиционният посредник е длъжен да върне на клиента използваните ценни книжа, съгласно условията в договора за извършване на маржин покупки, както и в случаите, когато сметката за маржин покупки е закрыта.

Г л а в а   с е д м а

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 60. (1) Лицата, които са извършили нарушения на наредбата, както и лицата, които са допуснали извършването на такива нарушения, се наказват съгласно чл. 221 ЗППЦК.

(2) Актовете за нарушенията се съставят от упълномощени от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление “Надзор на инвестиционната дейност”, длъжностни лица, а наказателните постановления се издават от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление “Надзор на инвестиционната дейност”.

(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. “Сметка за маржин покупки” е сметка, водена от инвестиционния посредник, в

която се отразяват кредитните отношения между инвестиционния посредник и клиента във връзка с извършване на маржин покупки, както и във връзка с предоставянето на обезпечение в ценни книжа при извършване на къси продажби.

2. “Сметка за къси продажби” е сметка, водена от инвестиционния посредник, в която се отразяват кредитните отношения между инвестиционния посредник и клиента във връзка с извършване на къси продажби, както и във връзка с предоставянето на парично обезпечение при извършване на маржин покупки.

3. “Маркет-мейкър” е инвестиционен посредник, който поддържа двустранни котировки на ценни книжа, търгувани на регулиран пазар на ценни книжа, при условия и по ред, определени с правилника на регулирания пазар.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. В Наредба № 1 от 2003 г. за изискванията към дейността на инвестиционните посредници, приета с решение № 01-Н от 15.IX.2003 г. на Комисията за финансов надзор (ДВ, бр. 90 от 2003 г.), се правят следните изменения и допълнения:

1. Чл. 18, ал. 1, т. 3 се изменя, както следва:

“3. вид на поръчката (покупка, продажба – дълга или къса, замяна);”.

2. Чл. 31, ал. 2 се изменя така:

“(2) Инвестиционният посредник, който е сключил договор за управление на индивидуален портфейл от ценни книжа и/или пари по собствена преценка без нареждане от клиента, договор за извършване на маржин покупки или договор за извършване на къси продажби съгласно наредбата по чл. 54, ал. 5, т. 5 и по § 16, ал. 2, т. 1 от преходните и заключителните разпоредби на ЗППЦК, най-малко в края на всеки месец, а ако не са сключвани сделки - в края на всяко 3-месечие, представя на клиента отчет по ал. 1.”

§ 3. Наредбата се издава на основание § 16, ал. 1 от преходните и заключителните разпоредби във връзка с чл. 54, ал. 5, т. 5, чл. 75, ал. 5 и § 16, ал. 2, т. 1 от преходните и заключителните разпоредби на ЗППЦК и е приета с решение № 24-Н от 7.VII.2004 г. на Комисията за финансов надзор.

§ 4. Комисията за финансов надзор дава указания по прилагането на наредбата.

Председател:

(Ап. Апостолов)